СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 167. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го ЛИПНЯ 1948. — No. 167. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 21, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

БУДУТЬ ПОКЛИКАТИ НАПЕРЕД 25-ЛІТНІХ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Вашингтон, 19 липня. — На думку генерал-майора Луіса Б. Гершія, директора поборової служби, молоді, які мають 25 літ життя, повинні бути насамперед покликані до військової служби, коли на це прийде час. Ген. Герші був директором поборової служби під час війни, а тепер прийняв це становище поновно. День, від коли має початися зголошування до служби, має бути назначений окремою проклямацією президента. Коли б покликали поборових у віці від 18 до 25 року життя, тоді армія Злучених Держав зросла б до 9,600,000 людей. Досі виготовлено списки поборових, яких число виносить 13,000,000. Хоч закон передбачує реєстрацію молоді у віці 18-26 років, то до служби будуть покликані такі, що покінчили 18 років, а не переступили 25 літ.

ПРОГРАМА ПРЕЗИДЕНТА ПРИ СКЛИКАННІ КОНГРЕСУ.

Вашингтон. — Президент Труман передасть надзвичайній сесії конгресу наступного понеділка повну програму нарад. На першому місці стоїть законодавство для спинення інфляції, а на другому місці розбудова мешкальних домів. Загально думають, що президент схоче перевести повну програму для контролі цін, якій він проголосив минулого року при скликанні конгресу. Ця програма складається з десяти точок.

ГЕНЕРАЛА ПЕРШИНГА ПОХОВАЛИ СЕРЕД ДОЩУ.

Вашингтон. — Команданта аліянтських армій з першої світової війни, генерала армій Джана Дж. Першинга, поховали в понеділок 19 липня на цвинтарі Арлінгтон серед зливного дощу. У похороні взяли участь 300,000 людей, а між ними чолові представники уряду й військові достойники. Серед них був президент Труман в оточенні кабінету, ген. Двайт Д. Айзенгавер, ген. Омар Бредлі, ген. Марк Кларк і ген. Джейкоб Девер, а теж і цілий дипломатичний корпус. На цвинтар допущено лише 3,000 осіб, решта стояла по боках вулиць, коли тіло команданта везено на артилерійнім возі, до якого запряжено три пари коней. Похід почався зпід капітолю, де публика могла оглянути домовину небіжчика. У поході взяла участь армія в повній формації, зорганізований для такої цілі. Почесна ґвардія армії виносила 3,500 людей.

КАНДИДАТ ЧЕТВЕРТОЇ ПАРТІЇ ПРОТИ СУПРЕМАЦІЇ БІЛИХ ЛЮДЕЙ.

Бирмингем, Алабама.—Губернатор Дж. Стром Турмонд з Савт Каролайни, якого назначено кандидатом на становище президента Злучених Держав на конвенції чотирьох південних стейтів, заявив, що він не обстоює вищости білої раси над чорною, лише обороняє право стейтів. Він заявив, що він є „достоупним південним мешканцем", який має інтерес у тому, щоб поправити життєві відносини ніґрів у південних стейтах. На доказ, що він обстоює права ніґрів, він згадав, що як губернатор він довів до цього, що 23 білих людей поставлено перед суд за злінчування ніґра в Ґрінвил, у Савт Каролайні в січні 1947 р. Він так само заявився за знесення податку від голосування у своєму стейті.

СЕН. СМИТ ЗГОЛОШУЄ БИЛ ПРОТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ МІЖ НОВИМИ ІМІГРАНТАМИ.

Вашінґтон. — Як лише зійдеться конгрес на надзвичайну сесію, сен. Александер Смит з Ню Джерзі зголосить законопроєкт, який має на цілі усунути дискримінацію між скитальниками, яких мають допустити до Злучених Держав як нових імігрантів. Ця дискримінація виявилася в теперішньому законі в тому, що відмовлено допущення жидів, які вимігрували з Польщі вже після війни. До деякої міри, як каже Смит, покривджені теж і католики. Цю нерівність хоче Смит усунути. Сен. Смит відбув минулого літа подорож до Німеччини, де приглянувся таборовому життю й має там інформації з першої руки про положення скитальників.

ВОЛЕСОВА ПАРТІЯ У ПІДГОТОВІ ДО КОНВЕНЦІЇ.

Филаделфія.—Третя партія, якої номінатом на президента Злучених Держав є Генрі Волес, почнеться в Мунисипальній Галі в найблизчу пятницю і триватиме два дні. Передконвенційна праця почалася вже у вівторок у кватирі партії в готелі Белвю Стратфорд. До комісії для складення плятформи назначено 75 осіб. Секретарем комісії є Лі Пресман, який цілими роками був лідером лівого крила Конгресу Індустріяльних Організацій.

ДЮІ НА РОЗМОВІ ЗІ СТАСЕНОМ.

Повлинг, Н. И. — Губернатор Тамес Е. Дюї, кандидат на президента з рамени Республиканської партії, запросив до себе на розмову свого конкурента, бувшого губернатора Минесоти, Гарольда Стасена, який перепав при виборах на кандидата на номінацію. Це вже другий перепавший кандидат на номінацію, який приїхав на розмову. Першим був сен. Роберт Тефт.

ДАРУНОК ДЛЯ АРТИСТІВ І ДІТЕЙ СКИТАЛЬНИКІВ.

Савт Кортрайт, Н. И. — Пані Алис Т. МекЛін подарувала свою палату із 47 кімнатами, а при ній 7,000 акрів землі для письменників, музиків і малярів цілого світу і для дітей скитальників з Европи для здійснення пляну „Міжнародної Долини", щоб „подати надію допомоги будучій генерації". Покликана для цієї цілі фундація зійдеться упродовж найблизчих двох тижнів, щоб почати адміністрацію цього єдиного в своїм роді пляну.

Америка приготовляє гостру відповідь Советам в справі Берліна

Вашингтон, 19 липня. — Президент Труман перевів наради з чоловими військовими і дипломатичними урядовцями в Білому Домі, щоб підготовити якесь чергове потягнення в теперішній кризі у відносинах між Сходом і Заходом. Між учасниками конференції був секретар стейту Джордж К. Маршал і секретар оборони Джеймс Форестал. Дипломатичний дорадник Республиканської партії Джан Фостер Долс і британський амбасадор Оливер Франкс відбули конференцію в департаменті стейту. Про хід нарад панує строга тайна, одначе серед провідних урядовців є переконання, що на нарадах обговорювано начерк відповіди, яку має вислати Вашингтон Советам в справі їхнього становища у відношенні до німецької справи. Вашингтон і Західні держави стали на таму становищі, що вони не уступлять з Берліна добровільно і тому нова нота до Москви буде того змісту, що Америка й Західні країни мусять сповнити свій обовязок супроти Берліна. В ноті має бути виявлена осторога, що Совети будуть відповідальні за будь який випадок, який може спровокувати мілітарну акцію. Не буде теж ніякої конференції з Москвою в справі Німеччини, доки Росія не відтягне блокади.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ Й ЮГОСЛАВІЯ ВИРІВНЮЮТЬ ФІНАНСОВІ ЗОБОВЯЗАННЯ.

Вашингтон. — Між Злученими Державами й Югославією прийшло до повного порозуміння в справі фінансових зобовязань обох країн. В департаменті стейту підписано формальну умову, на підставі якої Злучені Держави дістануть від Югославії $17,000,000 відшкодування за вивласнення американських маєтків югославським урядом, а зате Америка відморозить $47,000,000 югославських грошей в американських банках. Іменем Злучених Держав підписав умову секретар стейту Маршал, а іменем Югославії д-р Обрен Блаґоєвіч, югославський заступник міністра фінансів, який приїхав спеціяльно в тій цілі до Вашингтону.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕЛЕГАТИ НА ДУНАЙСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Вашингтон. — Представники Злучених Держав на конференцію в справі плавби на ріці Дунаю відїхали літаком до Белграду в Югославії. Конференція почнеться наступного тижня, не зважаючи на напруження між Советами й Югославією. На чолі делегації стоїть Кавендиш Канон, американський посол до Югославії. З Вашингтону виїхало ще 9 помічників на конференцію. У ній візьме участь 10 держав, між якими більшість будуть мати советські країни.

УМЕР ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ „УКРАЇНСЬКОГО УРЯДУ".

Ню Йорк, 20. липня. — Комуністичні УЩВісті в сьогоднішньому виданні повідомляють за советською пресою з Москви про „смерть одного зі заступників голови Ради Міністрів Української РСР і члена-кандидата ЦК КП(б)У, Василя Ф. Старченка". Дати, місця і причини смерти не подано.

ПЕРША СЕСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

Згідно з останніми повідомленнями з Німеччини, там в місті Авґсбурзі з дні 15-го липня відбулося відкриття першої сесії новоствореної Української Національної Ради, до якої входять представники всіх українських політичних партій і груп. На першому засіданні прийнято декларацію державно-правного порядку і ухвалено відозву до українського народу. В найближчих днях дождемо дальших важливих інформацій в цій справі, що її загально вважається епохально-переломовою в українській історії.

АДВ. РОМАН СМУК ВИЇХАВ ДО НІМЕЧЧИНИ

Ню Йорк, 20. липня. — Сьогодні в год. 11-ій перед полуднем з аеродрому Ля Ґвардія відлетів знову до Німеччини представник Злученого Українського Американського Допомогового Комітету на Европу, адв. Роман І. Смук з Шикаго. Адв. Смук, після 10 місяців допомогової праці серед і для українських скитальників в Европі, був приїхав на короткий час до Америки, з метою поінформувати Екзекутиву ЗУАДКомітету щодо виконаної під його керівництвом праці цего Комітету в Европі, відбути наради та встановити плян дальшої праці і увійти в безпосередній контакт з відповідними властями у Вашингтоні, які здійснюватимуть тількищо ухвалений Конгресом закон про допущення до Америки 200,000 нових імігрантів з-поміж скитальників.

Конференція в Газі під знаком военної загрози

ПЛЯНУЄТЬСЯ РЕГІОНАЛЬНИЙ ПІВНІЧНО-АТЛАНТІЙСЬКИЙ ОБОРОННИЙ БЛЬОК З УЧАСТЮ З. Д. А. І КАНАДИ.

Гага, Голандія, 20 липня. Міністри закордонних справ п'ятьох західно-европейських країн: Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембургу, об'єднані підписаним свого часу в Брюселі оборонним договором, почали тут вчора свої чергові наради, що всецілo стоять під знаком витвореної берлінською кризою нової военної загрози. На закритій для загалу сесії продискутовано вчора всі вигляди і можливості військової співпраці та спільної оборони цих країн, включно зі створенням нового Північно-Атлантійського оборонного бльоку, з участю Злучених Держав Америки і Канади. Першою конкретною точкою нарад, як заявляється з поінформованих джерел, була справа створення постійного військового комітету цих країн з осідком в Лондоні та переговори з Америкою в справі оборони Атлантику. Бевин і Бідо докищо ще не мали можности на окремі наради в справі політичної кризи в Берліні. В міжчасі, Бідо був відкликаний назад до Парижа, у зв'язку з відставкою уряду прем'єра Шумана. Усіх заступників на конференції найбільше інтересує відповідь, що її дадуть Злучені Держави, Британія і Франція на відкинення Советами їхнього протесту проти советської блькади Берліна. Самі наради закордонних міністрів відбуваються під цим оглядом в найбільшій таємниці і в справді наскрізь военній атмосфері. Будинок голандського міністерства закордонних справ, в якому наради відбуваються, обставлений кордоном поліції та пороблено всі інші заходи безпеки і осторожности. Загально вважається, що представники малих країн воліли б оминути рішучої акції, яка могла б бути безпосередньою причиною війни та яку тепер розглядається у Вашингтоні. Тут мається на думці можливість висилки озброєного західного конвою через советську зону до Берліна. Конференція має продовжуватися сьогодні, хоча у зв'язку звідкликанням в останній хвилині французького міністра ще могли б зайти деякі зміни.

НОВІ СОВЕТСЬКІ ПРОВОКАЦІЇ В БЕРЛІНІ.

Советські боєві літаки над британським аеродромом загрожують західній авіяції.

Берлін, 20. липня. В цій грізній советсько-західній кризі в Берліні, Совети дозволили собі вчора на нові провокації, що в кожній хвилині могли б бути причиною вибуху нової военної хуртовини. Нехтуючи всіми засадами повітряної безпеки, советські боєві літаки робили вчора свої вправи над місцевим британським аеродромом в Ґатов, а один з них повільно знизився над одним американським транспортовим літаком, що власне в тій хвилині перелітав цим шляхом. З американського і британського боку заявляють, що вправи советських літаків не були занадто великою загрозою з огляду на ясну погоду, але вони легко могли довести до колізії, якщоб погода була хмарна. Звичайно, ці нові советські провокації ні в чому не зупинили американсько-британського повітряного траспорту до обложеного міста. Контрольоване Советами німецьке пресове агенство повідомило про збільшення харчових приділів в советському секторі Берліна, чого не можуть зробити західні союзники з огляду на советську блькаду.

ЗАХІДНІ КОМАНДАНТИ РОЗГЛЯДАЮТЬ НІМЕЦЬКІ ПРОТИПРОПОЗИЦІЇ.

Берлін, 20. липня. — Американський, британський і французький головнокомандуючі в Німеччині, генерали Л. Д. Клей, сер Брайян Робертсон і Ж. П. Кеніґ, розглядали вчора німецькі проти-пропозиції щодо створення західно-німецької держави. Головним пунктом німецьких пропозицій є бажання мирового договору.

КРІЗА КОАЛІЦІЙНОГО УРЯДУ У ФРАНЦІЇ

УРЯД ПРЕМІЄРА ШУМАНА У ВІДСТАВЦІ; ДЕ ГОЛЬ ГОТОВИТЬСЯ ЗАХОПИТИ ВЛАДУ.

Париж, 20 липня. — В самому розгарі грізної міжнародньої кризи, викликаної советською бльокадою Берліна та під час важкого внутрішнього положення, витвореного страйком робітників публичної служби, французький уряд переживає одну з своїх найважчих кріз. Вчира, в наслідок виступу соціялістів проти урядової пропозиції бюджету на народню оборону, уряд премієра Шумана дістав заяву недовір'я і у висліді подався у відставку. Голосування було 297 проти 214 в некористь уряду й негайно після того премієр Шуман та всі його міністри зголосили президентові Вінсентові Оріолеві свою резиґнацію. Акція соціялістів означає рівночасно кінець коаліції ліберальних партій, що були злучилися проти лівих комуністів та правих прихильників ген. де Голя. Цим разом комуністи всіми своїми силами підтримали виступ соціялістів, тоді як ген. де Голь вже під час нарад парляменту дав інструкції керівникам свого Об'єднання Французького Народу, щоби вони готовилися до перебрання влади та скоронили перед розвалом французьку державу. Наради в парляменті виявили, що розкол в ліберальній коаліції мав далеко глибші причини, як тільки різниці думок щодо національної оборони. Докищо, ще немає конкретних виглядів на переможення кризи, хоча вивдигається вже різні комбінації. Роберт Шуман, виходячи з Елізейського палацу від президента Оріола, відмовився від будьяких коментарів. Вважається, що криза французького уряду, головно її вислід матиме вплив і значення для дальшого розвитку міжнародного положення, як і на здійснювання Пляну Маршала. Міністер закордонних справ Жорж Бідо, що репрезентував свою країну на конференції п'ятьох західних держав в Газі в справі берлінської кризи, був негайно відкликаний до Парижа.

АМЕРИКА ВІДКИНУЛА ЧЕСЬКІ ОБВИНУВАЧЕННЯ В СПРАВІ ШПИГУНІВ ТА ДОМАГАЄТЬСЯ ЧЕСЬКОГО ВИПРАВДАННЯ.

Прага, 20 липня. — Американські військові власті передали вчора через місцеву свою амбасаду чеському міністрові закордонних справ свою ноту, в якій з цілою рішучістю відкидають видвигнені чеськими міністерствами внутрішніх справ і народної оборони обвинувачення, мовляв, американська розвідка перекидає до Чехословаччини контрабандою своїх шпигунів. Американська влада рівночасно домагається відкликання цих обвинувачень та виправдання збоку чеського уряду. Ноту передану у зв'язку з чеськими повідомленнями про арешт 71 „американських агентів, висланих для вбивства чехів". Між заарештованими немає американців, тільки чехи та чеські втікачі. Положення в Чехословаччині під цим оглядом вияснюється вчорашним повідомленням про втечу в американську зону шефа штабу чеської армії та одного з її верховних командантів, ген. Антоніна Богуміла Гасаля.

РІШУЧІСТЬ ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ БЕЗПОРЯДКІВ.

Рим, 20 липня. — В поодиноких місцевостях Італії починають повторюватися випадки комуністичних безпорядків, що загрожують „грецькими подіями" теж в цій країні. В місцевості Сієна вчора відбувся похорон двох карабінерів, вбитих комуністами. Під час похорону з будинку місцевої комуністичної головної кватири знову впали стріли в похід. Італійський уряд, беручи до уваги можливості дальших виступів, проголосив негайно облогу міста, перервав всі комунікаційні получення з ним та вислав сильні поліційні і військові підкріплення. Подібні рішучі заходи пороблено теж в інших загрожених місцевостях.

НЕПРИМИРЕННЕ ПРИМИР'Я В ПАЛЕСТИНІ.

Тель Авів, Ізраїль, 20 липня. — Безпосередньо після того, як на домагання ОД в Палестині заснувало нове примир'я між жидами й арабами, вчора воно знову було загрожене, як арабські війська нагло захопили місцевість Баніс, а ізраїльці вислали свої війська, щоб її відбити. Теж в поодиноких інших місцевостях порушено постанови примир'я, в чому себе взаємно обвинувачують ізраїльці й араби. Посередник ОД, граф Бернадот, вернувся до своєї головної кватири на Радосі та заявив, що примир'я повинно тривати необмежений час і що він не братиме до уваги арабських застережень, бо вони не були звернені до нього, тільки безпосередньо до ОД у формі протесту.

СПРАВА КАТОРЖНИХ РОБІТ НА ПОРЯДКУ НАРАД ЕКОНОМІЧНОЇ РАДИ ОД.

Женева, 20 липня. — Вчора тут почалася сесія Економічної і Соціяльної Ради ОД і відразу прийшло до гострої дебати на тему каторжних робіт, ще заки цю справу поставлено на порядок нарад та заки сам порядок ухвалено. Справу каторжних робіт видвигнула Американська Федерація Праці ще на попередній сесії, але тоді її відложено. Справа була виразно звернена проти Совєтського Союзу. Тоді большевики для проти-пропаганди видвигнули посередньо через Світову Федерацію Професійних Спілок справу порушування прав цих спілок, очевидно, в „капіталістичних країнах". Якщо внесення Американської Федерації Праці щодо каторжних робіт буде прийняте на порядок нарад, тоді теж вперше на міжнародному форумі буде піднесена формально справа безприкладного невільництва і каторги в Советському Союзі. Відповідні документальні матеріяли на це зібрав департамент стейту Злучених Держав.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

СОВЄТСЬКА ПРОВОКАЦІЯ

Можна назвати чудом, що демократичні потуги ще не в війні з Совєтами. Коли б міряти події в Берліні міркою дипломатичних взаємовідносин таких часів, коли червоні царі ще не були на Кремлі, то Америка повинна би бути вже давно у війні з Росією.

Злучені Держави та другі демократичні потуги не допустили, щоби Берлін панував над Москвою, а тепер Кремль виганяє з Берліна американців, британців та французів.

Ось такої заплати діждались західні Аліянти від кремлівської, червоної влади за це, що її пощадили і не дали їй загинути так, як гітлерівській. Ми переконані, що наслідком другої світової війни був би провалився Сталін разом з Гітлером і Мусоліним, як би тільки народи, гнетені Москвою, не була баламутила велика „приязнь" між Америкою і Совєтами. Сучасні події в Берліні це тільки наслідки військової легкодушности, подиктованої політичною легкодушністю. Це вони винуваті, чому центральну позицію, якою є для Німеччини й Европи місто Берлін, не забрали демократичні потуги під свою виключну контролю, а поділились нею з Кремлем. Як би американські війська не були здержали свого походу на Берлін і Прагу тільки на те, щоби до тих міст могли ввійти перші совєтські частини, нині не було б комуністичної східної Німеччини, ні комуністичної Чехословаччини. Та можливо, що треба було ще й таких уступок, щоб історія могла записати, що не може бути ніякого замирення і ніякої згоди теж між демократією і большевизмом, як не не було цього між демократією і націзмом.

Кремлівські провокації в Берліні є нахабністю і водночас добре передуманим політичним кроком московського Політбюра, обрахованим на те, що Америка, Британія та Франція є за всяку ціну проти війни. Що ці країни є проти війни, це загально відоме, але що тепер у Берліні, не зважаючи на всю осторожність і повздержливість демократичних потуг, може статись щось таке, що може спричинити воєнний вибух, з тим погоджуються як політичні, так і військові знавці. Якраз тому ці події в Берліні є дійсно серйозні натури. Не для іграшки вислали Злучені Держави до Англії саме тепер 60 бомберів-великанів! І не даремно скликаються мілітарні наради Західної Унії в Европі! Усе це познаки, що живемо в дуже критичному часі.

На нашу думку хвилево „полатають" і берлінський конфлікт. Питання тільки, як довго будуть так латати. Як у Вашингтоні, так і в Отаві, Лондоні чи Парижі вже добре знають, що уявляє собою совєтська влада. Сотні знаменитих книжок, включно з книжкою В. Кравченка, змалювали вірно й драматично живу муку сотох мільйонів людей у совєтському пеклі. Найновіші втікачі, як от генерал А. Б. Гасаль з Чехословаччини, військовий дорадник президента держави, дають демократичним потугам найновіші докази, що під Кремлем і з Кремлем життя не можливе. Що ж в таких обставинах робити? Далі уступати і латати? Ні! Москві треба сказати просто й ясно, що їй треба негайно забиратись з тих земель, які вона позбавила самостійности і загарбала їх підступом і грубою силою.

Нова іміграція і Український Народний Союз

З дотеперішнім уже приїздом деякої кількости нових українських імігрантів до Злучених Держав і до Канади та з конкретними можливостями їх масового приїзду в рямках нового іміграційного закону, виринає теж важлива проблема відношення цих нових імігрантів до існуючих вже американсько-українських організацій взагалі, а їх батька — Українського Народного Союзу зокрема.

Основне питання в цій справі, іменно, чи й до якої міри нові імігранти повинні увійти в існуючі організації, як теж чи існуючі організації повинні відкрити для нових мігрантів свої двері — вже вирішено без будьяких сумнівів, як цими організаціями, так і імігрантами. Американські українці з цим теж зв'язували у відповідній мірі цілу свою акцію за допомогу скитальникам в Европі та на вможливлення якнайбільшій кількості з них переїхати на постійне поселення в Америці і Канаді. Всі ми одноголосно ствердили, що наше громадське життя, наші організації і товариства потребують допливу „свіжої крови" і теж не має сумніву, що існуючі організації і товариства широко відкрили свої ворота для всіх новоприбулих.

Те саме можна б сказати і про нових імігрантів. Вони, заки ще вибралися до Америки, вже мали під цим оглядом ясну думку, іменно, що їм треба стати членами нашої громади та наших організацій. Цю проблему теж досить широко продискутовано на сторінках їхньої преси в Европі і завжди з тим самим висновом: входити в місцеві організації і через них стати твердо на американській землі. На окрему увагу під цим оглядом заслуговувала теж стаття відомого українського публіциста Івана Кедрина, що її передруковано у вчорашньому виданні Свободи.

Це в теорії. А як виглядає ця справа на практиці? Звичайно, теорії творяться далеко лекше, ніж їх здійснюється, проте в цьому конкретному випадку вже теж і практично чимало зроблено, хоча й ще далеко не все.

Для прикладу пригланутися б ближче справі нової української іміграції у відношенні до Українського Народного Союзу та навпаки, бо власне це може послужити найкращим образом загального положення.

Звичайно, годі було б дожидати, щоби підхід та оцінка існуючих американсько-українських організацій новими імігрантами була вже від самого початку стовідсотково правильна. Бо ж вони опинилися серед іншого середовища та інших обставин, а крім цього їхнє наставлення та їхній европейський підхід до справ організації громадського життя є зовсім інший, а тому на пізнання цього життя потрібно більше часу і теж широкої роз'яснювальної роботи та самого їх „заакліматизовання". Тільки тоді вони зрозуміють, чому тут таку важливу ролю в цілому нашому громадському житті грає Український Народний Союз, братсько-допомогова організація асекураційного характеру. Наші новоприбулі брати в багатьох випадках привезли зі собою ще думки і мрії про великі політичні організації, всілякі центри іт. п., бо вони не завжди знають, що все це вже тут було і все це не видержало проби життя. Організації повставали, виробляли широкі пляни, визначували собі благородні цілі, але всі вони опісля так або інакше тратили ґрунт під ногами і розпливалися, зникали. Український Народний Союз не тільки перетривав їх усіх, але в більшості і виконав ті завдання, які вони собі ставили та яких не могли здійснити, власне втративши ґрунт під ногами. Український Народний Союз, натомість, той свій ґрунт не тільки не втратив, але його з кожним роком ще відповідно скріплював та розбудовував і поширював. Про це можуть сьогодні посвідчити тих 50,000 членів та 10,000,000 долярів майна, яким він виказується. Це є база Союзу, а форма його побудови наповняється змістом всіх ділянок нашого громадського життя та завершується змаганням до найвищих ідеалів.

Український Народний Союз, як такий, не може безпосередньо заніматися деякими похідними справами в нашому громадянському житті. Але він в таких випадках може з черги дати ініціятиву і творити окремі інституції, які ці часові завдання можуть з більшим успіхом та в окремих статутово-правних формах виконувати. Сьогодні тільки сліпий не бачив би, що свої успіхи в праці завдячують Українському Народному Союзові та широким масам його членства теж такі центральні організації для окремих призначень, як Допомоговий і Конгресовий Комітети, Ліга Української Молоді і т. д. Стверджено, що біля 80% всіх пожертв на допомогову акцію для скитальників в Европі зложили власне члени УНСоюзу. Пригляньтеся всім місцевим акціям та роботі по наших громадах і знову ствердите, що майже ціле наше життя в усіх його проявах базується власне на УНСоюзі та його членстві. Український Народний Союз зорганізував, виховав і заставив до роботи цілу нашу громаду і він дальше цю роботу якщо не веде, то піддержує та дає їй напрямні і постійно поширює та розбудовує. Як до цього додати ті важливі ділянки праці і завдання, що їх виконує У. Н. Союз безпосередньо, отже матеріяльне обезпечення наших людей на випадок смерти члена родини, чи каліцтва, великі щорічні фінансові субсидії з каси УНСоюзу на гуманітарні, культурно-освітні і т. п. цілі та саму культурно-освітню і видавничу діяльність, тоді матимемо загальний образ цієї організації, за якою американські українці закріпили назву Батька-Союзу.

Яке є відношення нової української іміграції до цеї всеукраїнської організації, Українського Народного Союзу? Цеї теми не можна б вичерпати в одній статті і до неї доведеться ще нераз повертатися. Але ствердуємо, що ця наша нова іміграція в основному зрозуміла вагу і значення та вартість Союзу і цим теж диктується її ставлення до нього. Кажемо, в основному, бо є ще й такі, що не вміють, або не можуть збагнути суті Союзу і тих особистих та громадських користей, які дає їм членство в ньому. При цьому вони часто керуються підсуненими їм пересудами, утотожнювання поодиноких людей з організацією і т. п.

В Союзових грамотах не признається будьякої різниці між членами і тим самим там не зазначується хто є цей член: старий, чи новий імігрант, чи народжений в Америці. Але як рахувати по довжині часу побуту в Америці, яку на аплікаціях зазначується, то виходило б, що в УНСоюзі вже є понад 500 членів з-поміж нових імігрантів, які приїхали до Америки і Канади. Це пропорційно до загальної кількости нових імігрантів досить велике число, але воно рішучо замале, як брати під увагу, що тепер приїзджає до Америки і Канади головно свідомий елемент. Бо маючи це на увазі, наші надії були і є, що кожний новий імігрант повинен би виповнити свій перший американсько-український обов'язок, яким є вступлення в члени УНСоюзу. А їх досі вже приїхало більше, ніж 500 і більше ніж 1,000. Кожному з них вистачить вже тільки два-три тижні побуту в Америці, щоби збагнути суть УНСоюзу та переконатися, що власне через нього вони можуть найкраще проявитися і через нього мати найбільший і найкращий вплив на ціле наше громадське життя. УНСоюз є такий, які є його члени і чим більше тих членів буде і чим більше їх буде повністю свідомих та активних, тим краще виглядатиме українська громадська справа в Америці і тим більша допомога і користь з нього буде для України.

УНСоюз має багато членів і велике майно, а відкриваючи широко свої двері для нових імігрантів йому йде не тільки про збільшення самого числа членів, але головно про ту „свіжу кров" в нашому зорганізованому громадському житті. Новим імігрантам повинно залежати на тому самому тим більше і з того вони повинні зробити відповідній висновок.

Помер генерал Петрів

10. липня помер в Авгзбурзі (Німеччина) на 65 році генерал української армії Всеволод Петрів. 14. липня засмучене українське громадянство поховало цього заслуженого сина України. В чужій стороні без належних військових почестей поклали домовину генерала Петрова в чужу землю.

Ще одна могила українська виросла на чужині. Мимоволі приходять на думку слова Тараса Шевченка:

„Згадайте праведних гетьманів: де їх могили"?

Хто був Всеволод Петрів? Що він зробив для України?

Ген. Петрів не був українського роду. До кінця свого життя він не опанував української мови, говорив з виразним російським акцентом. Народився Вс. Петрів 2. січня 1883 року. Молодість свою прожив на Україні. З цього факту вийшов пізніше український патріотизм.

В. Петрів виростав у родині з давньою військовою традицією. Ця традиція сягає ще часів гетьмана Мазепи і царя Петра. Під Полтавою 1709 р. об'єднане шведсько - українське військо було розбите московською силою. Тоді то предок Всеволода Петрова, шведський вікінг, попав був у московську неволю. Московський цар Петро не випустив шведських полонених із своєї держави. Швед Строльман, задержаний в Росії, мусів перемінити своє прізвище на російське „Петров", бо був полоненим царя Петра. Така була родинна традиція Всеволода Петрова.

За звичаєм свого роду В. Петрів вибрав військову карієру. Закінчив військову школу та академію генерального штабу. Вибух 1914 року перебув на фронті, дістав відзнаки за хоробрість і рангу полковника.

„Визволяючи „Підярмну Русь" (Галичину й Буковину) для російського царя, молодий старшина гвардії Петра побачив український національний дух у Західній Україні і тоді в ньому пробудилися українські симпатії. Коли прийшла революція 1917 року і почалося творення українських полків, то полковник Петрів вяяв у цьому русі активну участь. Він стає на чолі українського полку, якому дано (зовсім не випадково!) ім'я славного кошового отамана Запорозького війська — Костя Гордієнка. Це той Гордієнко, що з цілим січовим товариством прийшов помагати проти Москви Мазепі та Карлові Дванадцятому, королеві шведському. 1917 року, через 200 літ після Полтавського бою, потомок шведа Строльмана скинув із себе символи московської неволі і подав руку українському козацькому народові так, як це зробили шведи в початку 18. віку.

Полк Костя Гордієнка під командою В. Петрова пробився в грудні - січні 1917/18 р. з півночі на Україну і став в обороні Києва і влади Центральної Ради проти московського большевицького натиску. Полковник Петрів умів зробити з свого полку міцну бойову частину, що не піддавалася ніякій большевицькій пропаганді. Бо В. Петрів сам був добрим агітатором і умів промовити до серця й розуму своїх козаків. Пізніше нераз згадував ген. Петрів цю добу і казав, що кожна національна ідея мусить мати свою програму суспільних реформ:

— Народня маса б'ється не просто за державу, а питається: „за яку державу?". Народня маса хоче в своїй державі забезпечення теж і своїх господарських інтересів. Коли цього нема, то маса збайдужіє до своєї держави.

І ген. Петрів наводив приклад польських шляхетських повстань проти Росії, до яких польське селянство ставилося байдуже. Тому В. Петрів був противником режиму, що запанував на Україні за влади Скоропадського 1918 року, будучи переконаним, що суспільна реакція на Україні підготувала ґрунт для нового наступу московського большевизму на Україну.

В грудні 1918 року, по упадку влади Скоропадського, полковник Петрів бере участь в організації українського війська. Його поставлено на чолі української старшинської школи. Це була надзвичайна школа: нераз мусів начальник школи вести своїх вихованків на фронт, відбивати атаки большевиків, а потім знову сідали майбутні старшини на шкільні лави і пильно вивчали воєнну науку. До літа 1919 р. бачимо полк. Петрова на чолі Волинської дивізії, а потім його покликано до уряду Української Народньої Республики як військового міністра.

(Докінчення на стор. 3-тій).

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую. Автор.

6)

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ.

II.

Коли б мені була дана влада розв'язати проблему комуністичної небезпеки, то я її дуже скоро розв'язав би позитивно для всіх зацікавлених в існуванні комунізму, а також позитивно для зацікавлених в його загибелі. Я зібравби з всього світу всіх нащадків-„правнуків" ідеї Карла Маркса, „внуків" Леніна і „діти" „батька" Сталіна, тобто всіх комуністів з усього Світу, обсипав би їх з ніг до голови золотом і відтранспортував би до „батька" Сталіна. У нього комунізм вже збудований, комуністичний „рай" існує, сталінське „сонце" гріє, країна простора, так, що місця вистачить для всіх.

А з того „щасливого життя", як вивіз би всіх тих, які не бажають більш бути там „щасливі", і дні та ночі мріють про те, щоб „умерти" де-небудь в країнах „гнилого капіталізму", (тільки є одна надзвичайно реальна небезпека для СССР, тоб то, що всі „щасливі" громадяни СССР негайно побажають бути „нещасливими" і без жалю та совісти кинуть свого „любимого" „батька" Сталіна одного в Кремлю).

Після цього я замкнув би всі кордони СССР і нехай би там комуністи на власній шкурі, а не на невольницькій, удосконалювали б, хто з тих великих злочинців - утопістів зробив найбільшу помилку: — Карл Маркс, Енгельс, Ленін чи Сталін?

А те, що сьогодні практикують уряди в Північній і в Південній Америці в боротьбі проти комунізму, може тільки прискорити світову комуністичну революцію, бо притиснені комуністи будуть шукати виходу з свого становища, ще більш осатаніють і безперечно стануть, насамперед, на шлях усунення своїх супротивників терористичними актами.

Ці американські заходи проти комунізму нагадують мені гітлерівське атлантійське укріплення проти висадки західними аліянтами інвазійного десанту...

Теоретично й тільки теоретично комунізм добре виглядає, а в практиці це найгірша форма поневолення людини.

Як практично можна зрівняти велетня і ліліпута, генія і бездарність? — Ніяк. Як можна зрівняти чоловіка і жінку, коли кожний з них, як стать, має певне призначення самою природою?

„Від кожного по його здібностях, кожному по його потребах" — це основне гасло комунізму. Але тільки, мабуть, круглий дурень не зрозуміє, скільки в цьому протиріч, бо з цього виникає, що будьяка повія віддасть на послугу всі свої здібности повії і зажадає за ці „послуги" найкращого матеріяльного забезпечення.

Поїдьте в СССР хоч на пів року. Добийтесь там дозволу самі, без жодних перекладачів, вільно пересуватись по СССР в усіх напрямках. Пройдіть пішки і пошукайте тих щасливих людей, про яких гласує на весь світ Кремль і тоді, коли ви переконаєтесь, що ваш державний устрій треба перебудувати на совєтський зразок, — то тоді і перебудовуйте.

Совєтські кремлівські шахраї старанно приховують від зовнішнього світу те, як на практиці виглядає комунізм і тому вони не дають чужинцям дозволу вільно пересуватись по СССР, бо знають, що коли ви — чужинець — повернетесь до своєї країни, то будете найбільшим антикомуністом, але 99 відсотків за те, що ви не повернетесь додому, бо агенти НКВД, пронюхавши про ваше негативне враження, зроблять так, що ви не повернетесь в свою країну. А як вам пощастить повернутись додому живим, то будьте об'єктивним у ваших висновках про те, що бачили в СССР...

В цій об'єктивности ви дійдете до висновків, що в Кремлі сидить купка інтернаціональних авантюрників, які вміло граючи на жадібних та низьких людських інстинктах, авантюрним шляхом захопили владу і нині, таким же чином, прагнуть володіти усім світом. Тримаючи в своїх брудних руках ключі від державних скарбів, вони тими скарбами купують не тільки окремих осіб за кордоном, а й цілі державні уряди. Тільки той, хто приєднується до їхньої зграї, той, як васаль ще має право на існування, а решта, то „реакціонери", „фашисти", „вороги народу", які підлягають негайному розстрілу або знищенню через концтабори.

Дехто з тих, кому належить зрозуміти політику Кремля ще й по нині не зрозумів тієї „політики", правдоподібніше, не зрозумів хижацьких прагнень кремлівських шахраїв.

Над незчисленними кремлівськими „Вето" в Раді Безпеки Об'єднаних Націй, яке, просто граючись, накладають народні п'явки, над розв'язаннями та аналізами цих совєтських ребусів", працюють західні дипломати й політики.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК МИ ЖЕРТВУЄМО НА АКЦІЮ ОБОРОНИ УКРАЇНИ І НА РАТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ

Нема такого дня, щоби не була в моїх руках „Свобода". Нема теж мабуть одного числа „Свободи", щоби не було в ньому якогось заклику до нашого серця і національного почуття в справі допомоги нашим рідним в Европі, чи в справі ратування України від московсько - большевицького окупанта.

Переглядаю дуже точно те, що діється по наших громадах, яка в них народна робота, яка жертвенність на народні цілі, бо все це мене дуже цікавить. Одначе, переглядаючи дописи з життя наших громад і це, хто, де і скільки жертвує, не можу пізнати деяких наших громад, товариств, а то й людей. Вони повинні би бути на переді в праці й жертвенности, а на ці відозви і заклики цілком не відзиваються. Читаємо раз-у-раз апелі до бізнесменів, а їх не видно. Читаємо апелі до нарохій, а про них не чути. Читаємо відозви до товариств, а вони відповідають малими жертвами або ніякими. Читаємо відозви до наших Клюбів, що то мають прекрасні бари і роблять добрі гроші, але на більшу жертву на народні потреби їх не стати. Правда, бувають винятки, але я пишу про наш загал. Пишу про таких, що повинні бути прикладом для інших, а ним не є.

Український Конгресовий Комітет представив нам справу ясно. Треба на політичну акцію в обороні України 50 тисяч долярів. Всі ми згідні, що така акція доконче треба. Теж знаємо, що подібні акції ведуть інші національні групи в Америці й видають на це річно в десятеро більше. Коли інші складають жертви на оборону своїх країн, з яких вони вийшли, то зрозуміло, що з нами не станеться ніяке чудо і як не буде за що видавати ні „Українського Квартальника", ні „Українського Бюлетену", ні не буде грошей на іншу акцію в Вашингтоні, чи деінде, то все це припиниться. Такого хіба ніхто з нас не хоче. Або прочитаймо собі те, що робить Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Вистачить прочитати хочби звіт адв. Романа Смука, що прибув зі скитальцями і здав його на нарадах Зл. УАДКомітету в Филаделфії, щоби переконатись, яку величезну роботу ця організація робить. Але чи ми дійсно підпомагаємо цю організацію такими жертвами, які доконче потрібні, щоби Зл. УАДКомітет міг продовжати цю „роботу, і далі ратувати наших рідних на скитальщині?

Подумаймо над тим Браття і Сестри! Ми розважували над тим і в нашій малій громаді, в якій є всього тільки 25 українських родин. Наше Товариство ім. М. Драгоманова, відділ 181 Українського Народного Союзу, добре розуміє потребу оборони права України на незалежне й вільне життя. Думаємо, що це розуміють добре теж й інші наші товариства, а особливо наші відділе У.Н.Союзу. Ми, в товаристві ухвалили на півріччих зборах призначити на дальшу акцію оборони України $100, а Сестриство св. Анни ухвалило в себе $50. Це найновіші жертви на збірку 50-тисячного Фонду Українського Конгресового Комітету. Назагал це вже іде 17-та сотка на народні цілі і то з маленької громади, в якій нема ніяких багатіїв, ні професіоналістів, ні навіть ні одного бізнесмена. Всі ми „прості чорноробі", але такі, які виростали на духові цього Драгоманова, що любив нас і дбав про нас. Ми відчуваємо, що цей дух взиває нас до жертвенности і активности в акції оборони нашої поневоленої України, і не тільки нас, але і всіх інших „чорноробів" в Америці й в цілому світі. Поможім вратувати українську скитальщину в Европі, продовжуймо акцію визволення України!

Член Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181 У.Н.Союзу в Менвил, Р. Ай.

ПОМЕР ГЕНЕРАЛ ПЕТРІВ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

В листопаді 1920 року армія УНР мусіла покинути свою територію, була розброєна поляками та інтернована в польських таборах. Ген. Петрову удалося переїхати з Польщі в Чехословаччину. Немало довелося бідувати і тяжко працювати ген. Петрову, але він ніколи не нарікав на долю і спокійно переносив усі труднощі емігрантського життя. До кінця своїх днів зоставався вірний демократичним ідеалам своєї молодости і відданим сином України. Ніколи не переставав цікавитися военною наукою, читав багато і писав у пресі на військові теми. Тяжка, несподівана недуга підрізала нитку життя ген. Петрова в такому віці, коли він ще міг би багато зробити для української справи.

В особі ген. Петрова Україна втратила визначного діяча. Можемо бути горді силою української ідеї, що до неї горнуться не тільки українці, але й люди, народжені від не-українців. Значить, є в нашій національній справі високі вселюдські ідеали, що можуть запалювати для нашого визвольного діла й осіб не-українського роду. І ці „чужинці" часто виявляють більше віри, непохитности і завзяття в обороні української державности, ніж самі родовиті українці.

В кожній чужій армії генералові Петрові усміхалася висока каріера і всякі вигоди. Проте він не пішов на ніякі принади, зостався вірним аж до смерти тому шляхові, на який став ще 1917 року. Цей шлях — незалежна Україна.

Вічна память Всеволодові Петрову, одному з борців за волю українського народу, будівничому української державности.

Товариш.

ШОВ СТРІНУВ ШОВА.—Зліва бачимо славного ірляндського письменника, Джорджа Бернарда Шова, як розмовляє з бувшим военним летуном такого самого імени, який хоч не дуже цікавиться творами письменника, але прибув відвідати його, щоб собі з ним побалакати.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Дають приклад, як треба помагати політичній акції У. К. К.

У збірці 50-тисячного фонду на Політичну Акцію для Допомоги Визволенню України, яку переводить Український Конгресовий Комітет, филаделфійська українська громада веде перед. Филаделфія думає теж вдержати своє першенство, на стид тих українських громад, що мають більше число громадян і чваняться більшим патріотизмом.

Филаделфійський відділ Українського Конгресового Комітету, що переводить цю збірку, відбуває збори що два тижні, не оглядаючись на спеку, і таким чином, що два тижні перевіряє збірку, радить про різні способи збірки і т. д. Таким чином праця поступає вперед, а успіхи говорять самі за себе. Слідуючі збори відбудуться в пятницю вечором, 23. липня.

Також у Филаделфії започатковано спеціяльну збірку між українськими професіоналістами й бізнесменами. Перші їх жертви побачите вже в звіті понижче.

Коли тесаме пічне робити кожна інша українська громада?

Дальші жертви зложили в Филаделфії:

Микола Цицик зібрав на лісту ч. 496— $20. Жертви зложили: Катерина Бернат $10, Фред Хмиз $5, і Микола Слізіс $5.

Степан Слободян зібрав на лісту ч. 1381 — $21. Жертви зложили: Степан Слободян $5, Степан Сеньків $5, Олекса Гучко $2, і по $1: С. Ільницький, А. Мельник, П. Савчинський, Й. Глют, Т. Пташинський, Д. Слободян, О. Волчек, Ю. Маруцак, Е. Проктело.

Пані І. Слободян зібрала на лісти ч. 426 і 427 — $57.50. Жертви зложили: Тов. О. Кобилянської, від. 48 СУА $25; Р. Романюк $5; Анна Стасюк $5; Катерина Кравс $1.50; Михайлина Шагала $1.50; по $1: Емілія Слободян, Анна Волчек, Марія Слободян, Варвара Сегін, Анна Кривульна, Софія Куриляк, Пелагія Владика, Параскевія Капраль, Юлія Корчинська, Катерина Корчинська, Татяна Пендецька, Катерина Цьвек, Михайло Білюх, В. Лопушанська, Йосиф Стацько, Йосиф Білюх, І. Лопушанський, А. Цюрила; дрібними $1.50.

Пані Тетяна Костик, збірка на зборах 41 від. СУА, на лісту ч. 1397 — $10. Жертви зложили: Марія Чопик $5; Тетяна Костик $2; по $1: Катерина Пилипів, Наталія Штогрин і Марія Насевич.

Пані Олена Штогрин на зборах 41 від. СУА на лісту ч. 747 $10. Жертви зложили: Олена Штогрин $3; Марія Лабяк $2; по $1: Тиллі Бішко, Анна Сивуляк, Теллі Бугера, Анна Филипкевич, Тарі Онуфрей.

П. Малиц, збірка $25. Добровільне оподаткування 6 скитальців, що прибули до нас, по $1 місячно, $6, Відділ 20 СУА $10, Максим Шегда $5.

Приклад професіоналістів і бізнесменів:

Пані Марія Насевич і син $100; майор Мих. Дармограй $100; д-р Омелян Гарасим $35; Макарій Наумчук $25.

Це лиш початок збірки між професіоналістами й бізнесменами!

Отож филаделфійський відділ У. К. К. зібрав знову 429.50 дол., які на днях висилає до централі У. К. К. в Ню Йорку. Збірку в Филаделфії продовжаємо і на зборі 23. липня просимо поприносити дальші жертви на збіркові лісти, особисті й товариські. Держім Филаделфію горою в кампанії на найважнішу теперішню ціль — політичну акцію для визволення України!

За У. К. К. відділ у Филаделфії:

М. Стефанів, голова;
М. Мадай, секретар.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Вінчання гідне наслідування.

В неділю, дня 27. червня, відбулося вінчання знаних всім нашим молодят. В. Цапа й А. Мотуз, членкині співацького Товариства „Боян". Вінчання відбулося величаво в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку. По вінчанню відбулося весілля в Українській Централі. Гості весело забавлялися, але й не забули на політичну акцію. Підчас забави п. Т. Каськів промовив теплими словами до молодят та їх батьків, побажав їм щасливого життя на новій дорзі й попросив присутних гостей помогти своїми жертвами акції оборони України, яка мучиться під гнетом Сталіна. Гості зрозуміли добре свого бесідника й зложили $50.25. Збіркою занялись п. В. Салабун і п-ні А. Соколовська.

Датки зложили: Д. Мотуз і М. Брунька по $5; С. Шумейко $2; по $1: С. Голота, М. Рій, І. Роговський, Д. Карпа, С. Кацапир, П. Прихода, А. Боднар, І. Анет. А. Н. А. Винник, І. Попіль, М. Федчишин, А. Мотуз, С. Прихода, О. Лисак, С. Рудий, М. Ярошко, А. Роговська, І. Олiярчик, М. Генга, С. Грицишин, М. Дубас, Н. Мирош, П. Генга, Е. Зілінський, О. Громада, В. Власюк, А. Прихода, О. Мейбо, М. Кольба, М. Гинда, Т. Каськів, І. Янчишин, С. Хасарський, І. Хлистак і П. Цап. Дрібними датками зложили $2.25; разом $50.25. Щира подяка всім жертводавцям, а молодій парі желаємо „Многая літа!" Гроші вислано на політичну акцію до Українського Конгресового Комітету.

В. Салабун.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

З похорону на політичну акцію У. К. К.

Члени Товариства „Українська Січ", відділ 59 У. Н. Союзу, стратили примірну членкиню, Наталію Шмігельську, котра відійшла від нас дня 24. червня 1948 року.

Похорон відбувся 28. червня при здвизі членів товариства і знайомих, бо покійну всі знали і любили, не тільки свої, але також чужі. Покійна була доброї вдачі, любила своє рідне й підпирала завжди кожну добру справу.

Передчасна смерть забрала нам добру членкиню і чесну громадянку. Проживши 62 роки, оставила мужа, члена згаданого товариства, одну доньку, зятя і одну внучку, також нашу членкиню. Похорон відправив парох місцевої української православної церкви, а похоронено на угорськім цвинтарі в Стратсфорд, Конн. Покійна все бажала, щоби ще побачити вільну Україну, та не діждалась. Спи членкине на вільній землі Вашингтона і нехай тобі та земля буде легкою.

По всіх відправах в церкві і на цвинтарі наш член, погребник Е. Піштей, попросив всіх зійтись до У. Н. Дому на перекуску, бо так собі Покійна членкиня бажала. Всі зіхались до своєї домівки, де наші члени і членкині погостили всіх щедро. А щоби той день був відзначений з громадського боку, дві наші членкині, А. Чернявська і Т. Красіцька, зібрали між присутними на політичну акцію Українського Конгресового Комітету $56.60, за що всім жертводавцям щира подяка, бо така збірка є по душі Покійної.

Жертвували: С. Шмігельський $10; Е. Лукаш $5; А. Пюра $2; А. Шеберко $2; А. Ілько $2; по $1: М. Шиманський, С. Вітсяна, М. Чапля, К. Пущинська, М. Галькевич, Г. Глива С. Даценко, А. Кучма, М. Моров, Й. Соколовський, М. Сендзік, П. Дудко, Е. Пилипчук, С. Фондак, Й. Деметращук, Г. Пеленюнок, Гарди, Й. Гуменюк, П. Шмігельський, М. Ванат, П. Папроцька, І. Башко, І. Прибліш, В. Венгринович, Т. Красіцький, Косирак, А. Глива, А. Чернявська, Лукаш. Дрібними датками $6.60. Разом $56.60. Гроші вислано чеком на призначене місце.

М. Галькевич,
секр. 59 від. У. Н. С.

НЮ ЙОРК (БРОНКС), Н. Й.

Концерт в „День Батька".

Відділ 8 Союзу Українок Америки влаштував 12. червня „День Батька", получений з концертом і балем, що відбулись в церковній галі, 1745 Вашингтон евеня. Концерт розпочала вступним словом голова Аполонія Дзума, привітавши від імені відділу СУА батьків, старших і молодших, що зійшлись у великому числі. Проводила концертовою програмою п-ні Ева Корпало, виявивши свою радість з такого великого числа присутніх. Вона представила диригента, п. Івана Козака, що недавно прибув зі скитальщини і дістав посаду в Церкві св. Марії в Бронкс. Відспівано американський гимн та вязанку українських народних пісень. 10-літня Маріянна Мийка відіграла на піяні американські популярні пісні. Найбільшою музичною атракцією був виступ відомих співачок, Марії та Степанії Боднар, яким акомпаніювала п-нна Оля Дмитрів. Усі ці наші артисти обдаровано квітами та численними оплесками. Потім промовила п-ні Анна Бодак з Бруклина, місто-голова Союзу Українок Америки, яка зложила привіт від Централі та сказала багато цікавого та повчаючого про наше життя та наші завдання. Віра Дубас, років 8, відіграла на піяні дві українські народні пісні. Виступив щераз хор під проводом п. І. Козака з українськими піснями, а по нім п-ні П. Даума зложила подяку всім тим, що виступали на концерті та причинились до цего свята.

При кінці п-ні Корпало заявила, що Відділ 8 Союзу Українок Америки одержав лісти від Українського Конгресового Комітету враз з відозвою в справі фінансової піддержки політичної акції Комітету, яку він веде в обороні України. Членки Відділу 8, Марія Гелета і Анна Свенсон, занялись збіркою, а патріотичні громадяни зложили $50. Жертводавців списано на Лісті 372. Щира їм дяка, як і хорові, диригентові, артистам та виконавцям програми, як і п-ні Вус та панам Якимові Яримович та Іванові Ковалишин за поміч.

Жертвували: Союз Українок Америки, Від 8 Бронкс, Н. Й. $5; Н. Даума $3; по $2: Стрімковська і сестри М. і С. Боднар; Блайшел $1.25; по $1: Я. Хомів, М. Дідоха, Е. Корпало, М. Вігель, О. Вус, А. Свенсон, Е. Путяк, Е. Москалик, Е. Залевська, К. Сінковська, К. Луцик, К. Влох, К. Морозович, А. Вісчук, А. Павлюк, Я. Яремович, Гаврилів, Ковальська, Мельник, Скадашок, Андрусон, Кармазин, Арханович, Гразняк Тисців, Шиврук, Страус, Крамскі, Соннек, Доскіч, Доскіч, Чудакевич, Химин, Смоляк, Верескла, Федан.

Ева Хомів, секр.

Скитальник Солонинка про скитальників

Нині хочу вам написати дещо про поведенцію наших нових манігрантів у цім краю.

Нарід знаєте живо переробити на годин. То всьо, чого привчивсі у кемпах у Німеччині, то ітут потроха показує.

Єдно жи за їдов тепер уже тутечки так не побиваєсі, як тамечка у кемпах. Хоць єм і тутечка мав троха сміху з наших людей.

Дес то знаєте в зимі видав був президент Труман таке захочення до людей, жиби сі в вівтірки стримували від їєц, а в четверги від курочок, ци може навиворіт, вже добре ни темлю. Через теє пішов був тутечки троха страх і на тутейші люде, жи прийдут нові рейшин карти і буде голодно, та деякі зачели зносити до хатів, що виділи, а найгірше то сі боєли, жиби сі ни мусіли вобходити биз того тоненького паперу, жи то го кладут у таким місци, де цісар пішком ходе. Так жисте за тим папером добре сі мусіли находити, заки сте дістали еден такий бундец і то йно еден.

Наш нарід скитальський як тоє побачив, то голову стратив. Бо то ми вже добре знаєм, що то рейшин карти і марш у кишках. То як сі вам кинут на ґросерні, гадаєм, жи рознесут їх.

Мій краян Перепічка ціле місто вобігнав, жиби дістати корец муки. А жи тут кірцями муку кунцманам ни продают, то накупив цалий реґімент 10 фунтових торбин, такеж саме і цукру та ружної обмасти, а тютюну, то на довгі роки.

„Тютюн, то найліпший бизнес, як біда. За тютюн усе у фармерів дістану” — ликував.

Так то в Німеччині. Але не в цім краю. Тут того добра здаєсі нігди и буде коротко. Страх перейшов, а мій Перепічка мусит їсти що другий день пироги і ще їх літа буде мусів їсти, жиби му сі та мука минула.

Та не тільки ведлуґ єдзеня наш нарід показує тутечка таке, як тамечка в кемпах. Гандричут сі достоменно, як колись у кемпах, а все биз таке путє, жи і плюнути ни варта.

Є тут у нашім місті така громада, жи їй заложили скитальці. Щось там сі потроха робит, ни богато, бо то почитки все тежкі, а можна би богато зробити, коби єдність і згода. Та все сі на чімось зіпруть і аус.

От були нидавно загальні збори, де прийшло вибирати голову. Лекше кажу вам папу вибрати, або там у Юнайтид Нейшен обійти Громикове вето, чим тут погодитис на президента від шідисеть членів. Все хтось у чімось стане оконем, а найгірше, жи вже і баби ґерутсі ред вести, і всьо на нічо сходит.

Втолочили вже були єдного ґазду, жи хтів на свою голову то клопіт узети, як не вискочит єдна членка:

„Вето! Ни має здорове, за слабий!”

Тут ужем ни міг витримати і скочивем як попарений: „Ци то в статуті стоєт, жи має бути моцний хлоп? Цисте го може рібувати? Як власна жінка ніц ни каже, жи може бути стратна на тім головстві, то шо вам до єго здорове?...”

Та ніц моє балакане ни помогло. Кандидат на президента взев си ту зажуту дуже на амбіт, зараз єє з головства скенув, а люде єдні за тим хлопом, а єдні пішли за бабом, розсварили сі і мало шо сі товариство через бабський език ни розбило, от так уже на волоску висіло.

Як сі так придивляю на той український нарід і виджу кілько то через єдно слово, і то бабське може вийти каламанції, то си гадаю, який би то був у нас тробел, як би треба вибирати якого правдивого президента, чи посла. Єдного русина би ни було жи би ни ходив з завезаним головов, або з підбитим оком.

Як ни „рівец” то „ківец”, як не монархіст, то комуніст, як ни „східняк”, то „західняк”, як не за малий, то за слабий, а все щос знайдем, би сі поріжнити. Єдним словом еден другому не пасує і шлюс.

Не годні сі зіграти люде до купи і роби що хоч. На пробу хору раз прийдут два перші баси і три други тенори, а другий раз три перші тенори і два другі баси, на третий енча зміна і цалого хору ніхт нігди ни видит. А прийде заспівати, то какафонія.

А якже: наш нарід іно тоди добре і рівно співає, як хтось чужий му на дутку грає.

То нехсі мої братя-скитальці ни гнівают за ниґречні слова, жим тото я писав також скиталець.

Панько Солонинка.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і біюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

15,360 б) Сиротюк Івана з с. Пшенець (Тернопіль) від Борсяського Степана с. Максима.

15,361 Навяжуть знакомство з самітними мущинами горож. Америки, віком від 30-50 літ, від двох сестер студенток Салевич Софії і Олександри.

15,362 Яремко Андрія з с. Коржилин (Перемишль) від Філяк Марії д. Гринька.

15,363 Антонюк Володимира з м. Берестя Литовський від Баран Ніни зам. Какасенко.

15,364 Василюк Олекси в с. Красилівка (Товмач) від зятя Бабій Федора.

15,365 Черешневський Онуфрія з с. Мхава (Сянік) від Серединська Ірени.

15,366 Бабяк сестра мого батька Михайла з с. Репід (Сянік) від Бабяк Фені.

15,367 Рідних і знайомих з с. Карні (Равського пов.) від Бабій Михайла.

15,368 Гурська Теклі тітки з с. Чорного Острова (Ходорів) від Гурська Марії.

15,369 Мицавка Марії і її сина Марка, Камінська Анни і її брата Мицавка Василя з с. Прусси (Самбір) від Лібіщак-Гудима Марії.

15,370 Кін Онуфрія з с. Романча, Латонишин Якова з с. Чистогорб (Сянік) від Кін Анастазії.

15,371 Українок Америки чи Канади, просить навязати знакомство молодий, інтеліґентний хлопець-скиталець.

15,372 Односельчан села Лівча (Любачів) просить о афідевіт та відозватися до Бошко Андрія.

15,373 Красій Ілька і Григорія з с. Пожежа, Сопків з дому Бедрій Катерини з с. Новосілка Язловецька (Бучач) від Красій Катерини.

15,374 Цебряк Василя з с. Вицівa (Старий Самбір) та односельчан від Євчин Василя.

15,375 Демчук Доці сестри з с. Трофанівка (Коломия) від Демчук Степана.

15,376 Бобер Тимофія Яковича, Лось Акакія Трофимового і Анастазії, Чочота Василя Константиновича з України, Волиня з с. Бульсок від Скуба Опанаса С.

15,377 Гнатюк Мунька з Кол. Зади (Дубенського пов. Волинь) від Ярощук Елисавети.

15,378 а) Філюта брата з с. Закалине (Бобринськ) від Філюта Татяни.

15,378 б) Шимоновський Яся Казимировича з с. Яськовичі (Староб.) від Філюта-Дітман Татяни.

15,379 Смичок Петра з с. Глухова (Вел. Україна) від сестри Смичок-Стасюк Валентини.

15,380 Гасюк Матвія з с. Юш-[illegible] від Козуб Теодора.

15,381 Павелко Анни з с. Литвинів (Підгайці) від Плескун Григорія і Андрухів Миколи.

15,382 Родини Федишинів і Дунаків з с. Жолобок і Чорна (Ліско) від Федишин Василя.

15,383 Омемох Йосифа, Моcкалюк Трохима і Івана від Поліщук Павла з с. Чорноплес (Волинь).

15,384 Добко Пилипа з с. Борова Гора (Любачів) від Шемечко Параскевії дочки Анни Добко.

15,385 Венґер Евгенії з с. Середнє (Підгайці) від Венґер Володимира.

15,386 Плугатор Михайла з с. Вільшаниці (Товмач) від Гудим-Остопяк Марії.

15,387 Жебженяк Василя с. Данка в с. Боберка (Турка) від Жебженяк Михайла.

15,388 Кравець Степана Корнієвича з Трояновськ. району (Житомир) від Коперник Миколи.

15,389 Мудрий Олекси з с. Горбачів (Львів) від Мудрий сестри зам. Кондрацька.

15,390 Сподарик Гриня з с. Руди Любецької (Рава Руська) Космина Марії і Анни з с. Брусно Нове (Чесанів) від Космина-Сподарик Марії зам. Пилипович.

15,391 Бойко Марії з с. Пресовець (Зборів) від Борисюк Петра с. Варвари з домуСагайдак.

15,392 Стадкевич Марії з с. Шипопід (Буковина) від Дутчак Михайла.

15,393 Ригайло Йосифа і Анни, Залуцький Гринька і Лухи від Ригайло Михайла.

15,394 Бянох Миколи з с. Вербова (Підгайці) та односельчан від Королишин Григорія.

15,395 Лимишевська Анни з с. Лимешевичі (Пинськ) від Боричевський Івана с. Якова і Марії.

15,396 Дядя Михайла с. Панаса з с. Побіча (Золочів) від Дядя Федора с. Еви.

15,397 Пихурський Мирослава з с. Настасова від Клюфас Маркіяна.

15,398 Явірницький Федора з с. Студенного (Явір) від Лопатка Олекси с. Гриця.

15,399 Ліба Дмитра з с. Дроздова (Перемишль) від Ліба Ольги.

15,400 Мусікевич Миколи, Анни, Олени, Чемеринська Ангели зам. Кремер, всі з м. Галича від Мусікович Степана.

15,401 Мацькевич Юліяна з с. Лубачівка (Вильно), Осипович Олександри з с. Сковородки (Вильно), Шаюк Якова з с. Ковальці (Вильно), Шпаковський Давида з с. Довгий Луг (Атмяни) від Шаюк Евгена.

15,402 Кревних і знакомих зі Снятина від Вакарук Петра.

Голоситись на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

АРТУР Г. ВАНДЕНБЕРҐ, років 64, голова Сенатського комітету для справ закордонних, щ відомий зі свого „інтернаціоналізму”, себто є за тісну співпрацю Америки і Европи і за „тверду руку” ґлядом Совєтів.

МАРШАЛИ РОКОСОВСЬКИЙ І ЖУКОВ В НІМЕЧЧИНІ.

Берлін, 20. липня. — Зі зближених до Совєтів німецьких джерел повідомили, що минулого тижня був у Берліні совєтський маршал К. Рокосовський, тепер совєтський головнокомандуючий в Польщі. У зв'язку з цим підношувано здогади, що Рокосовський може заступити Соколовського на пості команданта в Берліні, або перебрати головне командування совєтських збройних сил на заході. Під час свого побуту в Німеччині він мав відбути наради теж з маршалом Жуковом, що тепер є у Франкфурті над Одрою, недалеко Берліна.

РІШУЧІСТЬ БРИТАНІЇ В БЕРЛІНСЬКІЙ КРІЗІ НЕЗМІННА.

Лондон, 20. липня. — Вчорашні дебати в британському парляменті знову потвердили незмінну рішучість цеї країни в справі витвореної Совєтами політичної крізи в Берліні. Намагання лівиці заставити міністерство закордонних справ, щоби воно шукало відповідного порозуміння зі Совєтами, парлямент безпардонно і з цілою рішучістю відкинув.

СІМ'Ї СОВЄТСЬКИХ УРЯДНИКІВ ЗАЛИШАЮТЬ ВІДЕНЬ

Відень, 20. липня. — Тут рознеслася вістка, що всі жінки і діти совєтських військових і цивільних урядників окремими транспортами виїжджають до СССР. Вістки зв'язуються зі західно-совєтською політичною крізою та робиться всілякі здогади щодо долі Відня на випадок нової війни.

БІРЖА ЧУТКА НА БЕРЛІНСЬКУ КРІЗУ.

Ню Йорк. — У торзі цінними паперами в нюйорській біржі слідно найбільший упадок цін від 1946 р. Пересічна знижка ціни уділів промислових підприємств пішла на 5 точок. Деякі менше постійні папери впали на 7—20 точок. Серед брокерів цінними паперами появилася филя продавати уділи і це спричинило втрату двох з половиною більйонів долярів. Крізу на біржі приписують вістям про непевне положення в Берліні.

ПІДВИШКА ОБЕЗПЕЧЕНЬ ШОФЕРІВ В НЮ ЙОРКУ.

Ню Йорк, 19 липня. — Обезпеченевий відділ стейту Ню Йорк заповів вчора підвишку шоферських обезпеченевих вкладок на 10.2%. Підвишку вияснюється „загальними інфляційними тенденціями”. Переводиться теж нову клясифікацію обезпечених, бо виявляється, що з молодими керівниками авт трапляється багато більше нещасливих випадків.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В. М., Бронкс, Н. Й. — Ми одержали допис про „День Батька” від Відділу СУА враз зі списом жертв, який вже зложений. Та дякуємо і Вам за труд і память.

Пасейк, Н. Дж. — До впису жертводавців на концерті в память Т. Шевченка додати: $5 Петро Андрусин від ОЧСУ.

ТАРЗАН, ч. 1887. Вхід в темнину.

Як малпочоловік положився між високі трави, вилетіла зі скелистої печері величезна хмара ликиків.

Налякані спущеним у печеру шнуром, лилики вилітали тисячами.

Як вилетів останній лилик, Тарзан вхопився за шнур.

І зачав нагло спускатись вділ, а дивні звуки долітали до нього з усіх закутків.